

עדנה פיינרו מדווחת מפסטיבל לוקארנו: אהבת אח ואחות, אהבת נשים והסרטים אשר זכו בפרסים

הבעל הנעלם ויוצאת להפוש אותם כהרים. הסרט כולו רווי באותה אווירת נכאים, פחד וכדידות נוראה הנגזרים על בני-אנוש כחלקם ככורח הטבע ותנאי-החיים ובחלקם מרצון של חברה בעלת אופי ברלני ומתנשא. ואין זה כי אם משהו רקוב בחברת שפע זו, ורקוב הרבה יותר מן הגלוי לעין. מקצה אחר של העולם הגיע לפסטיבל הר של חברה מרוחקת, הנמצאת גם היא במשבר — הכוונה לטאיוואן. שני הסרטים שהוצגו בפסטיבל ואחד מהם זכה לפרס המבקרים — סיפור טאיפה (הכוונה לבירת טאיוואן) — מצביעים על משבר-זהות ומשבר-קידמה הפוקדים ארץ זו היום. גיבורי סיפור טאיפה הם שני צעירים, נאהבים משחר נעוריהם, ה מתכוונים זה שנים לחיות ביחד, אך

בסרט, הסכתא, אימה של האם, לגבי הסכתא האחרת (אימו השתלטנית של האב), כי אין זה מיקרה שהזוג הצעיר קיבל ליום-החתונה במתנה מישקפת. המישקפת היא המגע היחיד שיש לי מישפחה עם בני-אנוש אחרים, כשהי רים מפרידים ביניהם, ודרך המישקפת עקבה הסכתא השתלטנית אחרי בנה ובני מישפחתו גם כשניסה להינתק מהשפעתה. התגובה הטיבעית המצופה משוויי צים למראה סרט כזה צריכה היתה להיות זעם וסלידה. אבל מחיאות הכפיים האדירות שהדהדו בפיאצה גראנדה, הכיכר הגדולה של לוקארנו, כשהוצג הסרט לראשונה, ואחר-כך, בערב האחרון, עת חולקו הפרסים, העירו שלפניו, לפחות בארצו, עוד קריירה ארוכה. כשורה טובה כשלעצ

הסרטים ה-38 של לוקארנו השווייצית. בין סרטים אלה בלט סרטו של בימאי צעיר, גונבי הזמן, המספר על חבורת נשים מוזרה בשולי החברה הברלינאית.

נשות ברלין נשים רבות מכל הסוגים ומכל הארצות היו במוקדי-הם של רבים מן הסרטים שהוקרנו בפסטיבל-

אמנון ותמר בשבלג

החוששים להינשא זה לזה בטרם הכשירו את הקרקע לכך. הוא חולם על הגירה לצורכי עשיית ממון קל בעסקים באמריקה (כמו הרבה צעירים אחרים בארצו). היא מחפשת עבודה חדשה, אחרי שחברה בינלאומית ענקית בלעה את החברה שבה עבדה בתפקיד ניהולי בכיר, והיא מגלה שאין לה סיכוי להתקדם כיאות במיסגרת החרשה. בתוך סיפור פשוט זה, המורכב מחיי יום-יום, משיחות-חולין על פרנסה ועל כסף, מרגעים קטנים של שימחה ומרגעים קטנים של עצב, ממצוקה של חולין ומנשיקות של חג, מתגלה תמונה מפורטת, מרתקת ונאמנה של עיר הפושטת צורה ולובשת צורה חדשה. מיקרדשים עתיקים וארמונות מסורתיים מפנים מקום לבתים מודרניים ולגורדי-שחקים טרומיים. האדם

מה לגבי בימאי, שהסרטים הנסיוניים שעשה בעבר לא יירשמו בהיסטוריה.

סיפור פשוט

מ עניין לציין שבשנה האחרונה זהו הסרט השווייצ השני, המוצג בפסטיבל בינלאומי, הדן בכיורו בקי פאון ובכדידות המרעילים את החברה השווייצית השאננה. הראשון, מפולת, שנעשה על-ידי פרנסיס רויטר, שווייצ מן החלק הצרפתי של שווייץ, סיפר גם הוא סיפור קורד ומור על נערה בכפר הררי מבודד, שבעלה הצעיר יוצא עם עדרו לפסגות מבו רדות ונעלם תחת מפולת בהרים. הנערה, היולדת בינתיים את ילדם המשותף, נדרפת על-ידי רוחו של

ואחותו. לאמתו של דבר, אלגוריה על החברה השווייצית של היום וביקורת חברתית נוקבת של הבימאי, פרדי מורר, בן שווייץ גם הוא, על הוריו, סביבתו, החברה שבה הוא חי ועובד והרצון לנתץ ולזעזע סביבה זו. האב והאם חייבים להיעלם, ויחד אתם, לדעתו של מורר, צריך להרוס גם את המסורת הפוריטאנית והצדקנות המעושה, העושה את החברה השווייצית לסגורה, פרובינציאלית ומתחסית. המרחק הפיסי שבה חיים האנשים מביא בעיקבותיו גם קשיחות, שינאה לזרים, סגירות בפני כל רעיון מתקדם או איורור רעיוני ותרבותי. השווייצים חיים במיגרלים של כדירות, במיוזטרופיות חולנית ובכר לנות העשויה להתנגס בהם ולגבות תשלום יקר כמו זה הנגבה בסרט. ההערה המרירה של אחת הרמויות

עם סביבתו והרממה הנצחית האופפת את עולמו — בהתקפיעים ובהתפרצויות אלימות נוראית, שבאחת מהן הוא מדרדר את מכסחת-הרשא במורד ההר, ונמלט מועם הוריו, על הנוק הכספי העצום שגרם, אל פיסגה אחרת. שם, כשהוא מעסיק את עצמו בכניית מדרגות מגושי-אבן שהידרדרו לכל עבר ומכלה את זעמו כעבודה פיסיית מאומצת, מבקרת אותו אחותו, הבלתי-ינמנע מתרחש: תחת כיפת השמיים, על הסלעים, מתחת לשמיכת פוך שהביאה מהבית לאחיה, חוזר החטא הקדמון של אמנון ותמר. אך הרבר נעשה בצורה התמימה ביותר והטיבעית ביותר שאפשר להעלות על הדעת, כשהשניים מתמוגים עם הנוף הפראי כשתי חיות אנושיות, שהן למעשה בעלי-החיים היחידים הנמצאים במישט של קילומטרים על קי-לומטרים.

סדן שחור

כ שהנער חוזר הביתה ואחותו ההורים. האם אומרת: הרי ידעתי זאת מזמן, ואינה מסתירה את שימחתה על מה שקרה. האב, השכוי ברפוסים המסורתיים הפוריטאניים של המסורת הנוקשה של ברכיה חונך (הוא לא יכול היה להינשא מוקדם יותר, כי היה הצעיר מבין אחיו, והמסורת כתבל ארץ זה אוסרת על הצעיר שבאחים להינשא בלי הסכמת אמו, כל עוד היא חיה), מנסה להרוג את בנו. ההתנקשות מסתיימת בתאונה — האב נהרג מכדור שנפלט מרובהו שלו. האם, שהיתה חולת אסטמה קשה, נופחת נישמתה בהתקף-לב. שני הילדים היתומים, שהם הורים לעתיד, מסתגרים בביתם, כשכחון משתוללת סופה של שלג. גופותיהם של האב והאם, המונחים בעריסה של שלג מוחץ לבית, יחכו כך עד שתשכך הסערה והאנשים שבעמק או על ההר השכן יגיעו לקבורה, אחרי שיבחינו בסדין שחור אשר נתלה על חבלי-הכביסה כאות המבשר על כך שיש מת בבית. זהו הסיפור. לכאורה גירסה חוזרת של חטא קדמון. סיפור על ניאופי אח

ישראלי לעולם לא יבין זאת. בנר אדם נולדו בארץ שכבר 700 שנה לא ידעה מילחמה; שהבנקים שלה יציבים כסלעי הריי-האלפים שלה; שהכלכלה שלה לא יודעת משבר מהו; שהגיהאוטוכוס שלה לעולם לא יברח דקה לפני הומן ושטעם הפראנק הסולידר שלה מוכיר את השוקולד שלה — אתה יכול לבטוח בו כשם שנסטלה או קאיייה או סושרארד הם תעודת-איכות לנצח. הייתכן שאותם בני-אדם, שנולדו בגן-עדן נפלא ושלוו שכוה, אינם מרוצים בחלקם, בני-מזל או מאושרים? אכן, מתברר, שבעולם הזה לא כל הנוצץ זהב הוא ולא כל שוקולד הוא באמת מתוק. די להתבונן בלחט בגבהים, הסרט שזכה בפרס הראשון בפסטיבל הסרטים הבינלאומי (86) במינכן, בלוקארנו, כדי לדאות כי גם השווייצים אינם משוחררים מבעיות וכי גם השלווה איננה אלא אשליה שקללה בצורה.

להט בגבהים הוא סרט שווייצ אופייני: איטי, אפילו איטי עד להרגיז, כמעט לא מרבר, קאמרי — ארבעה משתתפים, שאחד מהם חרש-אילים ועוד הטרם, המופיעים לחמש רקות מתוך הסרט כולו. הסיפור מתרחש על אחת הפסגות באיזור שווייץ הגרמנית שם גרה מישפחה: אבא, אמא (לעולם אין קוראים בשמותיהם בסרט, כאילו בא הבימאי להרגיש שהמישפחה אינה אלא סמל לחברה שלמה) ושני ילדים. הנער הוא חרש-אילים, והאשמה לכך, כך נרמז בסרט, היא בעובדה שהוריו נישאו מאוחר ביותר, אחרי שהיו מאושרים במשך 15 שנה (כי אמו של האב סיברה להיפרד מכנה). הבת במישפחה, היחידה המופיעה בסרט בשמה בלי, היא הקשר היחיד של המישפחה והתיקוה היחידה למגע עם העולם החיצון, כי למרה בבית-ספר ורצתה להיות מורה, אך עזבה את ה לימודים כדי לעזור בעבודה הפיסית הקשה של עיבוד ההר והפקת אמצעי מחייה ממאבק חקלאי מייגע בסלעים, והיא זו שמלמדת את אחיה קרוא וכתוב.

הנער, הצעיר מאחותו בשנתיים, מגיב על המעבר שבין ילדות לבגרות ועל התיסכול — שבחוסר מגע נורמלי

והמפתחות ביניהן יחסי-אהבה. גיבורת הסרט. הלן שייבר, קיבלה על מישחקה בסרט, לבבות שבורים את פרס-המישחק של פסטיבל לוקארנו 1985.

לסביבות הן פטרישיה שארבונו והלן שייבר, המצמות לגט שלהן בעיר-הגירושין האמריקאית רינו